

адзінства грамадства

Зараз у нашай сістэме працуюць 12 санаторна-курортных устаноў, 6 гасцініц, 6 турыстычных аб'ектаў у выглядзе турбаз, нават ёсць паляўнічая гаспадарка. Адначасова можа адпачываць 4,5 тысячы чалавек толькі ў санаторыях. Хацеў бы падкрэсліць, што мы пастаянна працуем над удасканаленнем сістэмы аздараўлення. Штогод выдзяляюцца значныя сродкі для мадэрнізацыі, капітальных рамонтаў аб'ектаў, набыцця неабходнага абсталявання. У першую чаргу прадастаўляюцца пущэйкі для членаў прафсаюзаў, людзі маюць важкія зніжкі. Практыкуюцца новыя формы работы ў санаторыях, на турбазах, якія знаходзяцца ва ўнікальных найпрыгажэйшых мясцінах. Сярод іх — стварэнне палатачных гарадкоў. Сёлета на Браслаўскіх азёрах арганізавалі вялікі палатачны гарадок з трохразовым харчаваннем у нашых сталовых. Гэтая пляцоўка карысталася вялікім попытам. Так што ёсць шырокія магчымасці для адпачынку і аздараўлення, якімі людзі з задавальненнем карыстаюцца.

«ПРАКТЫКААРЫЕНТАВАНЫ ПАДЫХОД»

— **Якім чынам адаптуецца прафесійная адукацыя да патрабаванняў рынку працы, якую ролю ў гэтым важным працэсе адыгрываюць прафсаюзы?**

— Сёння ўся сістэма адукацыі выбудавана праз адрасны запыт на той ці іншы кірунак, які неабходны нашай эканоміцы. Тут задзейнічаны ўсе ключавыя міністэрствы і ведамствы. Федэрацыя прафсаюзаў аналізуе рынак працы, мы ўдзельнічаем у падрыхтоўцы заяўкі. У тым ліку Міжнародны ўніверсітэт «МИТСО» рыхтуе спецыялістаў па адпаведных кірунках.

Таксама надзвычай важна належнае развіццё сістэмы прафесійнальна-тэхнічнай адукацыі. Зразумела, што эфектыўнасць работы прадпрыемства ў многім залежыць менавіта ад яго кадровага патэнцыялу. Вытворцам неабходны спецыялісты з добрай тэарэтычнай і практычнай падрыхтоўкай. Гэта насамрэч агульная задача і для навучальных устаноў, і для прадпрыемстваў — заказчыкаў кадраў. Менавіта практыкаарыентаваны падыход, прадастаўленне магчымасці студэнтам асвойваць прафесію непасрэдна на вытворчасці, дае магчымасць маладым людзям і навучацца, і ў той жа час бачыць перспектывы свайго прафесійнага росту. А прадпрыемствы ў сваю чаргу бачаць свае патэнцыйныя кадры.

Дарэчы, менавіта дзеля якаснай практычнай падрыхтоўкі будучых аграрыяў прафсаюзы нядаўна перадалі навучэнцам Лепельскага аграрна-тэхнічнага каледжа трактар BELARUS. Гэта сучасная мадэль тэхнікі, якая выкарыстоўваецца ў многіх арганізацыях. Такім чынам у навучэнцаў будзе дадатковая магчымасць загадзя пазнаёміцца з тэхнікай, каб прыйсці на работу ўжо падрыхтаванымі спецыялістамі.

«МНОГІЯ РЭЧЫ ВЫРАШАЮЦА НА ЎЗАЕМАДАПАМОЗЕ»

— **Як прафсаюзы далучыліся да ўборачнай кампаніі?**

— Прафсаюзы заўжды актыўна ўдзельнічалі ў арганізацыі ўборачнай кампаніі, аказвалі неабходную дапамогу. Асноўная наша задача — каб своєчасова выплачвалася зароботная плата, былі бяспечныя ўмовы працы, каб людзі былі забяспечаны гарачым харчаваннем. Да пачатку ўборачнай

кампаніі сельгаспрадпрыемствы падышлі з поўнай гатоўнасцю. І нейкіх сістэмных пытанняў сёння ў гэтай сферы няма. Часам здараюцца пазаштатныя сітуацыі — зламалася тэхніка ці яшчэ што. Але ўсё гэта хутка вырашаецца.

Дарэчы, на час уборачнай кампаніі мы запусцілі «гарачую лінію» па ўмовах працы ўдзельнікаў жніва. Працуе яна кожны дзень — з 8-30 да 22 гадзін. Зваротаў паступае не так шмат. Гэта яшчэ раз сведчыць, што ў пераважнай большасці да арганізацыі працы ўдзельнікаў уборачнай кампаніі наймальнікі падыходзяць адказна. Разам з тым было і некалькі выпадкаў, калі пасля звароту прадстаўнікі прафсаюза выехалі на месца, і скаргі людзей пацвердзіліся. Напрыклад, былі нараканні на тое, што не працуе кандыцыянер у трактары, што няправільна вядзецца ўлік працоўнага часу. Наймальнікі аператыўна адрэагавалі на заяўкі прафсаюза і паправілі сітуацыю.

Гэты досвед нам паказвае, што вельмі важна адзінства рэальную сітуацыю на месцах вачыма саміх ра-

ботнікаў. Таму зараз мы разглядаем магчымасць зрабіць у прафсаюзах пастаянную «гарачую лінію» па ўсіх пытаннях, звязаных з працоўнай сферай. Такі вопыт работы ёсць у Кітаі. Там працуюць у кругласутачным рэжыме «гарачыя лініі» з вельмі хуткай рэакцыяй на тое ці іншае пытанне. Ёсць сістэма кантролю за рэагаваннем на заявы работнікаў. Думаю, што мы такую ж сістэму выбудуем у Беларусі. Ёсць магчымасць перафарматаваць пэўныя кірункі работы і стварыць аператыўную міжгалоўную «гарачую лінію», якая збірае інфармацыю і накіроўвае на рэагаванне. Варта трымаць руку на пульсе. Перакананы, што гэтая работа будзе мець плён.

— **Удзельнічаюць прафсаюзы і ў ліквідацыі наступстваў непагадзі...**

— Прафсаюзы заўсёды настроены на тое, каб па максімуме падключыцца да важных спраў. Патрыётаў нашай краіны шмат, яны гатовыя дапамагчы. Не ўсё вырашаецца грашыма, многія рэчы

вырашаюцца на патрыятычным, добрым, душэўным падыходзе. На салідарнасці і ўзаемадапамозе.

Так і з ліквідацыяй наступстваў стыхіі. Людзі выйшлі на суботнікі — маштабны працоўны дэсант па ўборцы тэрыторый, навядзенні парадку. Больш за 2 тысячы прафсаюзных актывістаў працавалі ў той жа Гомельскай вобласці. Дзе неабходна, дапамагалі і матэрыяльна: закупілі і перадалі бензапілы, бензагенератары. На месцах прафкамы дапамагалі работнікам сваіх прадпрыемстваў, тым, каму стыхія нанесла сур'ёзную шкоду дамам. У далейшым мы гатовы падключыцца і да аднаўлення лесу на тэрыторыях, дзе прайшоў ураган.

«УМАЦОЎВАЦЬ МІЖНАРОДНУЮ САЛІДАРНАСЦЬ ПРАЦОЎНЫХ»

— **Як развіваецца міжнароднае супрацоўніцтва, у тым ліку з найбуйнейшай у свеце па колькасці членаў Усекітайскай федэрацыі прафсаюзаў?**

— Скажу не толькі як старшыня Федэрацыі прафсаюзаў, а і як былы пасол Беларусі ў Кітаі — у пэўны час мы сутыкаліся і сутыкаемся з ціскам на нашу краіну на розных міжнародных пляцоўках. Але ў гэтай сітуацыі ёсць плюс — высветлілася, што ў Беларусі шмат партнёраў, якія поўнасцю падтрымліваюць нашу палітыку. Наша задача — праз міжнародныя пляцоўкі, з дапамогай сяброўскіх краін, спакойна распавесці сваю пазіцыю. У тым ліку тым, хто атрымаў не зусім дакладную інфармацыю. Прафсаюзы зараз наладзілі прамыя кантакты з многімі замежнымі калегамі. Адзін з моцных партнёраў — Кітай, з якім

добразычлівыя, даверлівыя кантакты, шмат у чым дзякуючы сяброўскім адносінам паміж лідарамі нашых краін. Па лініі прафсаюзаў нам цікава працягнуць пераймаць досвед работы КНР, прафсаюзаў Кітая. Наймагутнейшая арганізацыя, адна з самых вялікіх у свеце. Нядаўна мы праводзілі сустрэчу з Пекінскай прафсаюзнай арганізацыяй, у якой каля 8 мільёнаў членаў. У бліжэйшай перспектыве — правесці сустрэчу з цэнтральным апаратам Усекітайскай федэрацыі прафсаюзаў для працягу работы, якая была выбудавана. Нам таксама ёсць чым падзяліцца.

Усё гэта датычыцца і Расіі, іншых сяброўскіх краін. І на міжнародных пляцоўках у нас поўная падтрымка. Наконт абароны правоў працоўных, адстойвання суверэнітэту. Усе прынцыпы і падыходы супадаюць.

Прэзідэнт дакладна вызначыў, што не трэба нам замежных каштоўнасцяў. Нашы традыцыі складаліся стагоддзямі, іх неабходна захаваць. Мы павінны жыць так, як самі беларусы жадаюць, а не па лякалах Захаду. Беларусы павінны прымаць рашэнні. Чалавек — аснова ўсяго.

Беларускія прафсаюзы — надзейная платформа адзінства грамадства. У гэтым наша моц і наша перспектыва. Прафсаюзы як самая масавая грамадская арганізацыя, як сказаў Прэзідэнт «народная партыя», аб'ядноўваюць усе патрыятычныя сілы. Мы выступаем ініцыятарамі многіх важных мерапрыемстваў, якія праводзяцца ў Беларусі. Спадзяюся, што так будзе і надалей. Прынамсі, для гэтага створаны ўсе перадумовы.

Гутарыў Мікалай ЛІТВІНАЎ.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Акцэнт

БАЧЫЦЬ СВОЙ КАДРАВЫ РЭЗЕРВ

Прафсаюзы ўдзяляюць асаблівую ўвагу пытанням сацыяльнай падтрымкі і абароны навучэнскай, студэнцкай і рабочай моладзі, выступаюць за пашырэнне сацыяльных гарантый для маладых спецыялістаў. Звыш 87 % ад усіх калектыўных дагавораў прадпрыемстваў і арганізацый уключаюць нормы па дадатковай падтрымцы моладзі. Гэта матэрыяльныя выплаты, дапамога ў вырашэнні жыллёвых пытанняў, магчымасць павышэння кваліфікацыі і перанавучання і многае іншае.

Не менш важным кірункам у рабоце прафсаюзаў з'яўляецца працяг традыцый інстытута настаўніцтва. Такая практыка ёсць на ўсіх прадпрыемствах і арганізацыях краіны. Калі з першага дня работы маладога чалавека навучаюць дасведчаныя калегі, уводзяць паэтапна ва ўсе тонкасці працоўнага працэсу, дзеляцца сваімі ведамі і навыкамі. Асаблівую ролю такая практыка адыгрывае на прамысловых прадпрыемствах, бо кожная вытворчасць мае сваю спецыфіку. І ў многіх выпадках агульнай падрыхтоўкі ва ўстанове адукацыі недастаткова. Таму з першага працоўнага дня за маладымі людзьмі замацоўваюцца вопытныя работнікі, якія дапамагаюць хутка адаптавацца да працоўнага працэсу.

Сёння многія прадпрыемствы рыхтуюць сабе кадры літаральна са школы. Практыка супрацоўніцтва навучальных устаноў і арганізацый, у прыватнасці падпісанне трохбаковых дагавораў на мэтавую падрыхтоўку спецыялістаў, паказваюць сваю эфектыўнасць. Плюсаў ад такой практыкі больш чым дастаткова для кожнага з бакоў. Для школьнікаў бяспрэчнымі перавагамі з'яўляюцца асобны конкурс пры паступленні, перспектыва атрымання запатрабаванай прафесіі, праходжанне ў перыяд навучання практыкі на прадпрыемстве і, што немалаважна, гарантыя працаўладкавання. У сваю чаргу, прадпрыемствы бачаць свой кадровы рэзерв, на які могуць разлічваць у далейшым. За час практыкі яны навучаюць маладых людзей, улічваючы сваю спецыфіку вытворчасці,

што ў далейшым не толькі закрывае кадровыя пытанні, але і дазваляе прымаць на працу добра падрыхтаваных спецыялістаў.

ПЕРШАЕ ПРАЦОЎНАЕ МЕСЦА

Пытанні працаўладкавання, гарантыі і бонусы маладым спецыялістам напярэдадні прыбыцця іх на першыя працоўныя месцы знаходзяцца на кантролі ў Федэрацыі прафсаюзаў. Тэрміны прыбыцця на працоўнае месца, кампенсцыя за пераезд у іншую мясцовасць, вырашэнне жыллёвага пытання, афармленне працоўных адносін, даванне належных гарантый, у тым ліку так званых пад'ёмных — кожны з гэтых пунктаў мае шэраг сваіх асаблівасцяў. Напрыклад, пры афармленні працоўных адносін з маладым спецыялістам можа быць заключаны кантракт або бестэрміновы працоўны дагавор — гэта вызначаецца па пагадненні наймальніка і работніка. Пры гэтым у дагаворы не можа быць устаноўлены выпрабавальны тэрмін. Што датычыцца выплат, то тым, хто размеркаваны не па месцы жыхарства, даецца аднаразовая дапамога ў памеры месячнай тарыфнай стаўкі (акладу). Акрамя таго, на працягу месяца пасля афармлення працоўных адносін наймальнік павінен выплаціць і грашовую дапамогу ў памеры апошняй стыпендыі. Прадугледжаны і шэраг іншых дадатковых выплат у залежнасці ад галіны. Яшчэ адзін немалаважны момант: у перыяд работы па размеркаванні маладыя спецыялісты не могуць быць звольнены па неадпаведнасці займаемай пасады або недастатковай кваліфікацыі.

Як правіла, сёння вострых пытанняў, звязаных менавіта з працаўладкаваннем маладых спецыялістаў, не ўзнікае. Найчасцей ім патрабуецца кансультацыя. Напрыклад, у які тэрмін неабходна прыбыць на работу, якія дакументы пры сабе трэба мець, на якую працягласць водпуску можна разлічваць і іншыя. Пытанні ўзнікаюць, калі маладыя спецыялісты пачалі сваю працоўную дзейнасць. Гэта сітуацыі з магчымым пераразмеркаваннем, пераход да іншага наймальніка, скасаванне або падаўжэнне кантрактаў, магчымасць пераводу на

іншую пасаду. Па ўсіх гэтых пытаннях прафсаюзы даюць падрабязныя кансультацыі.

«МАБІЛЬНАЯ СТАЛОВАЯ» І МЕДАГЛЯДЫ ПАДЧАС ЖНІВА

Гарачыя абеды з дастаўкай работнікам палёў прама да месца працы даўно сталі нормай. У многіх сельгасарганізацый ёсць уласныя сталовыя, дзе рыхтуюць смачную і сытную хатнюю ежу. Для ўдзельнікаў жніва таксама абсталяваны месцы для прыёму ежы ў палявых умовах — закуплены сталы, лаўкі або крэслы. Падчас спакоў гэтая «мабільная сталовая» пераносіцца ў цень, а таксама ўстанаўліваюцца палаткі. На гэтых пытанні пры наведванні арганізацый прафсаюзы звяртаюць увагу і пры неабходнасці падключаюцца і дадаткова набываюць неабходныя камплекты.

Вынікі прафсаюзнага маніторынгу сведчаць аб тым, што ў большасці сельгаспрадпрыемстваў арганізавана двухразовае гарчае харчаванне. У некаторых гаспадарках у залежнасці ад графіка работы прадугледжана і трохразовае харчаванне. Пры гэтым большасць калектыўных дагавораў прадугледжваецца патанненне кошту харчавання для ўдзельнікаў палявых работ. Прафсаюзы сумесна з наймальнікамі працуюць над тым, каб зніжка даходзіла ад 70 да 90 працэнтаў.

Ужо традыцыйна пры ФПБ падчас уборачнай кампаніі працуе Рэспубліканскі штаб. У яго рабоце задзейнічаны не толькі прадстаўнікі прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу, але і ўсіх галіновых прафсаюзаў. Пад увагай спецыялістаў усе надзённыя пытанні работнікаў сельскай гаспадаркі ў гарачую пару — ад укамплектавання камбайнаў аптэчкамі, вогнетушцелямі, наяўнасці сродкаў індывідуальнай абароны, спецадзення да забяспечанасці пітнай вадой. У гэтым годзе прафсаюз работнікаў АПК сумесна з галіновым прафсаюзам работнікаў аховы здароўя распачаў яшчэ адну важную практыку. Да працаўнікоў у палях падчас абеду прыязджаюць і медработнікі, каб своєчасова ацаніць здароўе і стан чалавека.